

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theophili Bernardini E Societate Iesv De Religiosæ Perseverantiae Præsidiis Libri XI. ...

Bernardin, Théophile

Antverpiae, 1622

10. Idipsum plurimarum rerum enumeratione monstratur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47032](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47032)

εις τοσούτο & ἄντος, & ὡσαύτως ἐνεργῶν μετὰ χρόνου, φέυλος ἰδίωξο: quoties, inquam, eas à tam densis prisci sui nihili tenebris, ad eam videreimus lucem euocatas, ut & sint, & multa possint; quid possemus aliud, quàm ut vehementius cogitationem transferremus in admirationem tam nobilis præcellique principij, à quo omnia, quæ nihil erant, abundè & indefinenter omne esse, omne posse hauriunt, conseruant atque perficiunt: Inde quæ aliter uersus delati, non sine singulari mentis oblectatione spectaremus, suam iam illam, & nullius rei indigam naturam, hæc tam multa, tam varia, tam nunata, solisque rebus procreatis utilia uel iucunda, tam constantæ, multipliciter, indefensè & benignissimè impetiri: Atque ita perpetuò duo ista nobis occurrerent, nempe, inania, & nihil esse, seipsum nihil habere omnia; Deumquæ per magnum istud inane peruagari, euocare ut sint, ordinare ut variè & aptè sint; exornare non pauca, ut pulchrè, ut etiam beatè sint, alia sibi ipsis relinquere ut miserè sint, quia sibi superbè quàm auctori humiliter esse maluit.

Iam, si visu & re ipsa, hæc ipsa pauca peragimus, id quidquid commendauit perfectum est: addam tamen exempla nonnulla, ut facilius id constet; plura uerò, his similia, sibi quisque nullo negotio effinget.

CAPUT X.

Id ipsum plurimarum rerum enumeratione monstratur.

EQuidem in hominibus vis huius exercitationis propè tota spectatur, nihilominus longius traducenda est: vix enim fit, ut quæ necessaria essent tanta tecta seruentur, nisi aliquanto pluribus quàm necessitas exigit abundes. Primum igitur de rebus alijs ab hominè; de ipso deinceps homine dicemus.

Et illis quidem omnino nihil, at illarum omnia Deo tribuere consuescamus: quod erit eo procliuus, quod laudis illa deriuatio adeò non exteret, ut blandiatur & alliciat magis; quippe nulla re nobis detracta, creatori potiùs, quàm creaturæ fauere quis non malit? Hoc uerò ita faciemus. Cælum si intueor, solem, lunam, stellas, tanta luce, varietate, formositate, mirabilitate dispunctas; mirabor, vnde ista acceperint, cum se ipsis nihil sint? vnde istiusmodi esse pergant, cum vi sua se conseruare non possint? vnde splendor, vnde volubilitas, vnde in concitatissimo motu tantus ordo? vnde in hac inferiora, tamque disticta, potestas tanta ad tempestates, alternationes, generationes & mutationes plurimas ciendas? nempe qui dedit illis ut sint, formam etiam, ordinem, vires, & quidquid illis inest, pariter dedit, & perpetuò dat atque conseruat. Tu uerò lucidissime Sol, in tenebras ibis, cæli orbis amplissimi in nihilum conuoluerini, protinus ut conseruatricem manum subducere voluerit Deus.

De

De terra, elementis, fluminibus, lapidibus, metallis, gemmis, arboribus, rebusque omnibus, quæ in usum, sermonem, cogitationem inciderint, idem esto iudicium: contemnantur, nihili fiant, ut suapte natura & efficacitate propria nihil sunt, è nihilo sunt, moxque, recedente Deo, id ipsum quod esse videntur, esse desinent. In cibum, potum, medicinam, vestitum, & usum quemlibet si assumantur, nihil esse, nihil nisi per Deum posse credamus; idque omne quod possunt, absque illis Deum solum posse, non credamus tantum, sed etiam speremus futurum ut faciat, quoties factu melius fore iudicauerit. Quoties verò ex illis aliquod commodi, delectationis, ornatus, aut solatij haurimus, id ipsum Deo referamus acceptum, qui vim pani, cibo, vino, rebus aliis, nos alendi, reficiendi, regendi, sanandi, oblectandi, dedit & conseruat, & se illis quodammodo admiscet & adiungit.

Iam, animantes omnes non dissimili modo spectandæ sunt, ut neque leonis fortitudo, neque tigridis velocitas, neque elephanti docilitas, neque canum sagacitas, nec aquilæ volatus, nec lusciniæ cantus, nec aliarum animantium vlla vis aut proprietas, in ipsarum laudem reponatur: assuescamus magis, ut cum eiusmodi varia de illis narrantur, experimur, videmus, aut cogitamus, mentis aciem confestim in istud, vnde sunteductæ, nihilum defigamus: diuinamque bonitatem laudemus, quæ tot rebus, tanta varietate esse, & sic esse, sic sentire, sic vigere, sic dedit viuere: & sæpe in minimis animalculis, ut apibus, formicis, aranea, mirabilem quandam industriae vim, in seuisse dignoscitur.

Præterea, insecta, & vermiculos ab illo esse & conseruari, quomodo satis mirabimur? nos etenim, qui in cetera dominatu gloriamur, liberrimè illa proterimus, contentimque delemus; quæ tamen si nobis componantur, longè potiori loco sint, quàm ipsi nos si componamur Deo: & ecce summus ille Deus, tantopere ista insecta & vermiculos esse voluit, ut infinitam suam potentiam non sit dedignatus adhibere, quæ ex nihilo quasi eriperentur, & iam essent, dumque sunt conseruentur, ne in suum nihilum reuertantur. Sed hinc videmus, quàm nihili facienda sunt omnia, quæ omnipotenti Deo tam sunt exigua: etenim quæ iam sunt, antequam sint cogitemus, leones, elephantos, virtuos: quid plus sunt, quàm qui nondum est vermis? & quando sunt, quo iure, qua vi, propria an aliena, à se an aliunde pendente, plus aliquid sunt? nõne pari facilitate leonem, qua vermem progignet Deus? nõne vtrumque, vbi volet, patriam facilitate disperdet? quid? quòd si culicem vnum, contra leones, elephantes, animantes omnes, ipsosque adeò homines, instigare & roburare voluerit Deus, quàm euadet potens? vnoque culice, animantes omnes, omnes homines, terrebuntur, fugabuntur, interibunt. Vsq; adeò scilicet, ab vno Deo, non tantum esse, sed vires, & vigor, & virium dispensatio emanat.

Sed hæc de istis vniuersè dicta sufficiant, vniuscuiusque erit id ipsum sapius
vltur-

vsurpando frequentare. Quod ad homines verò attinet, iam sapiùs offensus est, aliunde esse id omne quod sunt & habent, esse que permodica, & oneri magis quam honori. Id etiam præ ceteris animantibus est illis maximè proprium, quòd viciniore cum ipso nihilo cognatione iunguntur: quamuis enim seminaria facultate, corpus è corpore progignatur; at, pars melior hominis, animus, ex eo quod merè pureque nihil erat, diuina potestate iuberetur esse, & sic esse, vt sit immortalis, ratione & cognitione præditus, Deo similis, Dei capax: quæ, & alia dona, momento vno, sola diuina liberalitate (nec enim eius quidquam præcessit) simul conferuntur, & (si modò adnitimur) ipso temporis tractu sensim miris ausibus ad sancta & æterna, Deo adspirante, procedunt. Verùm quo longiùs processerit, eo conuenit esse magis originis suæ memorem, & grata recordatione beneficium auctoris agnoscere, qui vel alios nos, vel etiam omnino nunquam condere, liberrimè poterat. quare frequenter ipse sibi dicat animus, Ecce sexaginta, octoginta, centum ab hinc annis, quid eras? quis te inde euocauit? quis conseruauit, ornauit, quis à morte blandiente ad vitam, sed seueriorem & non amatam conuertit: nihil eram, absque Deo nihil essem; ex quo fui, absque eo, me ipsum milles perdidissem.

Aliorum bona, & ornamenta, seu corporis seu animi, nullo inuidiæ sensu libenter spectemus, prolixèque laudemus; at semper in principium, fontemque suum illa referentes. Doctrinam, eloquentiam, ingenium, gratiam, virtutem, auctoritatem, vel aliud cuiusuis bonum, non secus quam tenuem abs æterno lucis fonte radium contemplemur, perpetuò emanantem, perpetuò conseruationis & augmenti indigum, & quidem eum cuius animo sese insinuat illustrantem, at in sua tamen origine longè puriorem. Hinc quæcumque peritos, potentes, doctos, aut sanctos homines viderimus, eos quidem veneratione idèd dignos credamus, quòd eos exornandos ipse sibi sumissee videatur Deus: attamen caueamus, ne in illis nimium reponamus, quæcumque fuerint, nihil Deo per illos accedet, nihil deficientibus illis deceder: imò non tantùm Deo, sed neque nobis deceder, si Deo perfectè fidimus & nitimur. estne in re quapiam vis vlla, quæ ab illo non sit, cuius ipse egeat, quam non possit cuiuscumque libuerit alteri rei parem, vel etiam maiorem dare, sine qua etiam eandem euentuum seriem procreare non possit: annon fortissimo Rege demortuo, imbellem quemuis excitare, vel nemine excitato, eodem in vigore regnum conseruare potest? sunt eiusmodi infinita quibus enumerandis superfedeo.

Longiùs progredior. Iuuat, non solos ipsos terris adhuc affixos, mortalesque homines, sed ipsos etiam cælites, & æterna sua beatitate secutos, modò solitariè seorsimque spectatos bonis exuere, modò suæ felicitatis copia instructos, & Deo adplicitos videre: & quamuis in illis exuendis, nonnullus amato-

ri Sanctorum horror inserpat; nihil tamen est quod attentius propiusque spectatam, non ad maiorem honoris illorum cumulum, & clariorem veritatis cognitionem faciat. Quemlibet igitur Beatorum numero sumamus, S. Cæciliam, S. Martinum, Laurentium, Petrum aut Paulum, mirabili gloria fulgidos, multa virtutum luce splendentem, non tantum hominibus, sed ipsis etiam angelis admirandos: castitatem, pietatem, fortitudinem, plurima præclare gesta atque tolerata miremur, æternæ gloriæ tantam coronam, iure à iusto iudice accessit latemur. at è quibus initiis tot & tanta ista fluxere? ad illam immensitatem gloriæ, & beatitudinis perpetuam æternitatem, ab incerta mutabilitate, à peccante, & miseris ac flagitiis omnibus obnoxia vita, & denique, si altius à primo repetendum est primordio, abs eo quod nihil erant, ad tantam prouecti sunt celsitatem: quam obtinent, æternamque obtinebunt, æternam, quæque illos antequam essent, præuenit, & in excelsum illum gloriæ thronum prælegit, singulari Dei gratia.

Quid? quod & ipsam Dei & Domini nostri Iesu Christi matrem beatissimam, in id mirabilitatis euectam contemplari, eique medullitis gratulari, tanto iucundiùs mihi videor, quo purius à Deo in immerentem illam torrentis diuinæ liberalitatis effusus intueor? immò etiam, dum vndique & gloria & gratiis, in immenso illo suo decore circumfuit, dum ipsi etiam Deo materna sua auctoritate veneranda spectatur, si super ea, tali & tanta, penitus ad vltimum exquiri; vnde tantum splendoris & gratiæ, vnde virtutum, sanctimoniam, maternæ & virginæ dignitatis prærogatiua manauit? illudne ipsa à se, suo sibi iure asseruit, conseruauit, auxit? numquid communi hominum natura, imbecillitate, mortalitate, miseris se ipsam eximere poterat? nonne ex vno & eodem, quo ceteri principio, ex eoque quod omnino nihil esset, nihil iuris, dignitatis aut prærogatiuæ haberet, ad summum meræ creaturæ fastigium, sola Dei boni voluntate perducta est? Iam autem perducta, & æterni securi, vnde tamen securi cogitemus: istudne suæ solius potestatis est? an aliunde, semperque & in æternum aliunde mutuandum? quod enim numquam futurum est, si tamen fieret, qualenam esset, cogitemus: Abs illa, tot diuinis dotibus, tantaque felicitate cumulata, tolle quidquid Dei est, subito nihil est: aut si maius non omnia tollere, locum, & beatitudinem, & lumen gloriæ, quæ à Deo sunt, auferat Deus; ecce in terris obnoxia miseris deget; vbi si omne diuinæ gratiæ priuilegium sustuleris, & improba fieri (horret dicto animus) & peccatorum sordibus immergi, & damnari poterit. adeo sine Deo nihil certum, nihil probum est. At illa ipsa, quæ se solâ, in tantum miserie non solum cadere posset, sed re verâ caderet, indeque se educere non posset; illa inquam, diuino firmata præsidio, aduersantia cuncta despectat, Deo læta perfruitur, nec eam gratitudinis ac lætitiæ suæ minimam partem putat, quod ab æterno in æternum *ancilla suæ humilitatem respexerit Deus, pauperemque, in-*

nem, bonis vacuum, & quæ nihil erat, plenam gratia ornauit, vt collocaret cum principibus populi sui, cunctisque præpositam, singulari diademate gloria coronaret. Certè nescio an alia beatissimæ Virgini iucundior exoriri memoria possit, quàm quando mente peruoluit, aliquando se non fuisse, tam multa mala & misera, miserè esse potuisse, suisque viribus etiam nunc nihil esse; at Dei optimi maximi potestate & liberalitate conspirante, esse id sublimè quod est, omnibusque malis liberam, in summa beatitudine esse, futuramque semper; nec alium sibi quàm ipsimet Deo, benè beateque viuendi terminum esse possum; æternum quidem illum, & nulla vniquam mutatione temerandum, at sola, sed certa, fixa & inuiolabili Dei voluntate decretum atque perdurans. ô quanto hæc distant interuallo, id nihil quod fuit, quod se sola est, & istud præcellsum quod Dei gratia est! ex illo priore, ad hoc pòsterius deuenisse, quantum exigit mirationis, quantum gratitudinis, diuinarumque laudum!

Sed illa summa relinquo, & ab aliis ad me venio; sed ita venio, vt nihil inexpectati futurum videam, si, postquam summa illa nihil esse comperi, me quoque in eandem nihili classeni referendum, ibique accensendum comperero. Ita est, occulti nihil habet hæc veritas: nihil eram, ex eoque quod non eram, nec ipse me, nec me alius quàm Deus eduxit, eductumque nemo alius conseruat: meum, nihil mihi est; illius, mea omnia, summo & optimo iure sunt. Itaque mea singula, quomodocumque ad me attinebunt, vt aliena spectabo, caueboque ne diuinæ gloriae interuersor, aut bonorum Dei iniquus infessor, vlla ex re mihi quidquam decerptum velim. Sed veniamus ad singula, & aliquorum enumeratione viam ad reliqua præmonstremus.

Certè quidquid in membris, in sensibus, in toto corpore, in singulorum ordine, vsu, vigore, symmetria, partibus, egone à me habere possum, quod neque quale sit, neque quomodo compaginatam, neque quanta arte solidatum satis intelligo: Deus est, qui summè prouidè dedit singula; ossa, vt sustentarer; sanguinem, vt nutriter; cutem, vt integerer; nervos, vt vigerem; pedes, vt mouerer; manus, vt operarer; oculos, vt viderem & cauerem; aures, vt docerer, & saperem; linguam, vt sermone sociarer. hæc & alia à Domino Deo meo accepi, accipio, &, vt non mea, sed eius esse cognoscam, nec ea conseruare possum, & sunt qui his vel illis carent, nec ylla medicina vel hominum arte sibi opitulari queunt: nempe solius bonorum omnium datoris ista sunt. Qui sit tantummodo voluerit naturam meam sibi relinquere, permittendo vt naturalis concordia stabilita iura soluatur, & contraria humorum inter se pugnantium vis in mutuam interitum concitetur; nihil erit cur extrinsecus quidquam ad ruinam meam aduocetur, ipse mihi tortor acerbissimus, ipse mei crudelis interemptor ero: quippe vndique diuissimi totum corpus peruadent morbi, humorum fluxiones, viscerum tortiones, putidi

abscessus, vermium & fœtoris scaturigines, monstruosus faciei tumor, membrorum omnium tremor & horror, alijsque plurimi dolores imparibiles miserum depascunt. quid verò? comperitumne mihi est, fore ut tot istis torminibus, vel saltem eorum nonnullis nunquam sim laboraturus? Verè, non est qui sibi de se certò spondere possit. usque eò parum, aut potius nihil nostri, in potestate nostra est. Erit igitur optimum, si non rarò ad me cogitatione conuersa, ipse me (quantum quidem ad me attinet) modò cæcum, modò surdum, modò gibbosum, distortum, languentem, amentem quoque & furem, variisq; angoribus confectum intueor, meaque imbecillitatis ac impotentie memorem reddo.

Sed hæc ipsa, in moribus & animo, longè clariùs elucet impotentia: nec enim perditissimorum scelerum, aut execrandorum flagitiorum modus vllus esset, nisi & Satanæ tentationibus, & nostris cupiditatibus moderaretur Deus: sed & optimus quisque, iamque longo plurimorum annorum vsu virtuti obfirmatus, in omne vitium præceps rueret, si vel solam cupiditatum insolentiam insurgere, vel quibus pollet viribus, abuti dæmonem, ad pelliciendum in malum, sineret Deus. Præterea nisi me gratis ad se vocatum, excitaret, roboraret, & in iustitia conseruaret, nec ad eam venire potuissem, neque modò aliquid Deo gratum operari, nec perseverantiam consequi possem: atque ita quod ad me ipsum spectat, nihil sum nisi mali sentina, nisi omnium peccatorum fomes, virtutis & gratiæ omnis extinctio, terrarum & cæli odium, dignum æternorum ignium pabulum.

Quid sapiùs, imò quid propè aliud in me comperio. Deus meus, quàm quod bonitati & gratiæ tuæ me perpetuum aduersarium statuo, ei que vel fœcordiæ, vel ingratiitudinis, vel cupiditatum varios obices pono? semperque id fit, quia stultè superbiens, vano timore distendor, neque merissimam inanitatem meam satis agnosco. Ecce enim veritatem tibi profitebor, Deo meo & iudici meo, nonne sæpè cum solutior exstitero, imparitior ad orationem accessero, religiosæ perfectionis minùs obseruans, & ut verbo dicam, tuis donis tuaque maiestate indignior fuero; præter consuetum iustitiæ tuæ morem, me benigniùs excitas, foues blandiùs, consolatione mulces, torpentique & cessanti tribuis quæ incitatiùs laboranti negares? Quod vbi perpendo diligentius, quid possum aliud, quàm nimiam tuam laudare bonitatem, nimiam meam accusare superbiam, quam toties repetito suæ impotentia sensu, ita sanare dignaris? Cur enim conantem destituis, nisi quod occultam superbiamque in suos conatus fiduciam, merito auersaris? Cur cessanti; improuisus excitator & exhilarator occurris, nisi quod & huiusmodi fulcimentis imbecillum egère nosti, & tunc temporis illa sufficis, quando largitionis tantæ nullam in me causam reperire, ideoque nullam superbigendi ansam captare valeo? Et cum ista, singulari bonitatis lege mecum

eum agis, quid restat, quam ut me, non solum in ista ceterorum inanem, sed præ ceteris inaniter tumidum agnoscam, & cuius peculiari inanitati peculiare remedium à tua sit bonitate constitutum; hanc verò bonitatem, quæ eiusmodi pertinax malum, & curationis genus non abhorreat, quibus præconijs, quæ digna admiratione persequi possim. Verè summè bonus es Deus meus, ego verò vel summè malus, vel ad summa mala sponte mea, meaque incitatione proclivis. Cùm verò sic feror in malum, numquid non deficio, & ad illud, unde sum eductus, nihilum sensum reuolvo?

Sed nihil est cur pluribus immoretur, satis mihi constat, corpori meo animoque & plurima deesse, & nihil inesse, quod à me vel sit, vel conseruari possit, nihil item à me illi conferri posse quo melius aliquid accedat. *Quis Math. 6. vestram, inquit barabai quando is qui solus potest omnia, sed, quis vestram, cogitans potest ad discere ad staturam suam cubitum unum? sed magnum id forsan videbitur; audi quam parum possis; Non potes, ait, unum capillum album facere Ibid. 5. aut nigrum.* Exigua ista sunt, nec tanti faciendum, aut certe ferendum leuius, si in rebus eiusmodi minus aliquid possumus: at verò quis non ab omni fastu deiiciatur, quando sibi ad æternam vitam (in qua nostra omnis felicitas est sita) consecutionem, omnia proflus deesse, extra fide perpendit, nullum se ad eam conatum, qualem oporteret, adhibere posse, non aspirare, non assurgere, non denique suis vllis viribus, dignè de illa cogitare, multoque minus, benè faciendam illam promereri? Quis enim ad Iesum venire potest, nisi Pater celestis traxerit eum? Quis, nisi in Spiritu sancto, dicere potest, Dominus Iesus? Certè sufficientia nostra omnis ex Deo est, nec sufficientes sumus cogitare aliquid à nobis tamquam ex nobis, sensusque & cogitatio humani cordis in malum prona sunt ab adolescentia sua. Me igitur ipse conturbor, inde quidem ad sempiterna & summa bona procreatum, hinc verò usque eò debilitatum, ut non tantum ad illa non suspiciam, sed vltro intus, vniuersum iniquitatis virus, miseriarum & cruciatuum æternorum seminarium foueam, ipseque me indefinenter ad extremam ruinam urgeam, adeoque volens & videns peream, ut non tantum me ipse inde non liberem, sed semper penitius, profundius & inextricabilius me malis omnibus immergam. Potestne homine isto miserius aliquid fingi, at re verà, istiusmodi sumus omnes: addam etiam infirmitatis genus aliud, quod in me semper agnoscam.

Eripiat me tot meis malis bonus & potens Deus, conuertat ad se, ad virtutes inflammet, vitia retundat, desiderium vitæ sanctioris adspiret: certè nec illa mea sunt, nec me alieno gloriari decet; aliunde verò vel maximè deiici, quòd semper in me, non tantum ea inest infirmitas, quæ nihil ex me possum, & ea ipsa bona tueri non possum, sed pestiferum quiddam intus delitet, quo ad deteriora sum pronior, cum ipsa morte federa paciscor, ad su-

perbiam, ad iniquitatem, ad bona euertenda, Dei que dona perdenda, ardore cupiditatis inflammor; vsque adeo, & bonum nullum meum est, & si aliquid mihi bonum aliunde aduenit, implacabiles cum eo, ipseque mecum inimicitias gero, Deo ipsi repugno, tantoque in perniciem meam auidius incumbo, quo benignius & salutarius ad saniora consilia me pronocat.

En ergo qualem ipse me contemplantor; hominem nihili, bonorum omnium egentissimum, iacentem, languentem, erigere se non valentem, qui si erigatur & sanctur, alieno beneficio, in se & in eum qui beneficium exstitit, insurgat, superbia efferatur, elatus corruat, & illidatur & grauius vulneretur, & quoties medicinam feceris, toties sanationem in agrotationem, remedia in venena mutabit: quid enim aliud facio cum vndique e donis Dei omnibus arrogantia segetem capto? meque videns, tam peruicaciter veris bonis oblectari, semper ad me qui nihil sum conuerti, ab eoque qui summè & solus est, & omne bonum est, naturam meam peruersitate discedere; quæ mihi de me ipso opinatio, quæ non formido esse debet, ne procul à summo bono in summa omnia mala præcipiter, & qui summè beato non adhæresco, summis miseris inextricabiliter aliquando inuoluatur? Sic bonis auersum, sic malis immersum, à caelesti beatitate recedentem, ad inferorum calles toties accedentem, suamque ipsis in visceribus perniciem vltro fouentem, & sæpè miserabor, & me ipse, mortis aternæ pabulum, Dei hostem, mali & eius quod non est amicum, inanem tenebrionem, sectatorem vanitatis, veritatis osorem, & aliis eiusmodi titulis ornabo: miraborque, si quando vel bonum aliquod desiderium, vel sancta cogitatio cordi meo affulserit, si quando per me, vel in me, vel in aliis boni aliquid effectum, malum quodpiam depulsum fuerit: totiesque & ex animo dicam; Non à me id profectum, sed, ô incredibilem tuam Deus meus bonitatem, qui meam summam improbitatem non auersaris, & in eius rei, quam solus poteras, rectè faciendæ participationem me vocare dignaris! Domine mi, tuum est id totum, quod istic rectè gestum est, tibi gratiarum actio, tibi honor debetur & gloria: si quid à te sperare, à te flagitare audeo, istud est, vt mihi semper cum dones spiritum, qui tibi se semper agnoscat obnoxium, nihil sibi, tibi omnia tribuat, penitusque à se ipso desiscens, integrè perfecteque se tibi subiungat.